Jaarstukken 2021

gemeente
gouda

3.2 Energie en klimaat

Lasten * € 1.000
28.507

Baten * € 1.000
30.388

Percentage van totale uitgaven
10%

Waar staat het programma voor?

De gemeente handhaaft het ambitieuze doel om in 2040 CO2-neutraal te zijn. In aanvulling hierop wordt 2040 als streefdatum vastgesteld voor een aardgasvrije stad. Om dit te realiseren is een grootschalige energietransitie nodig met als doel om volledig over te gaan van de huidige milieubelastende energiebron naar een volledig duurzame en voor iedereen betaalbare energievoorziening. Op het gebied van klimaatadaptatie, bodemproblematiek, groen en water wil de gemeente werken aan een toekomstbestendige stad met droge voeten voor onze kinderen en kleinkinderen.

Wat heeft Gouda bereikt?

Klimaatadaptatie: water en groen

In 2021 zijn er meerdere acties van de klimaatadaptatiestrategie uitgevoerd om de kwetsbaarheid van de stad voor klimaatverandering te verminderen. Bij projecten in de openbare ruimte en ruimtelijke ontwikkelingen is het meekoppelen van klimaat- en groenopgaven een uitgangspunt. Samen met inwoners zorgt de gemeente voor het behouden en uitbreiden van het groen in de stad. De inzet op meer en kwalitatief beter groen draagt bij aan het tegengaan van overlast van water, hitte en droogte.

Bodemdaling

Bodemdaling is onlosmakelijk verbonden met onze stad. Afgelopen jaar is Gouda samen met het Hoogheemraadschap van Rijnland gestart met de uitvoering van het in 2020 vastgestelde Kaderplan Bodemdaling Binnenstad. Ook was er in 2021 volop kennisdeling met subsidie van de Regio Deal Bodemdaling Groene Hart. Daarnaast heeft Gouda samen met partners een succesvolle subsidieaanvraag voor de Europese LIFE IP NAS ingediend. Hierdoor blijft de ambitie om kennis te delen ook op de langere termijn haalbaar.

Energietransitie: **gasloos bouwen en wonen**

In 2021 zijn de Regionale Energiestrategie 1.0, de Transitievisie Warmte 2021 en de Participatie- en communicatiestrategie Energietransitie 2021 door de raad vastgesteld. Naast deze beleidstrajecten is er flink ingezet op isoleren en besparen via de middelen van de Regeling Reductie Energie-gebruik en de opvolger daarvan. Om de samenwerking met inwoners te versterken is een samenwerkingsovereenkomst getekend tussen de gemeente en de Energiecoöperatie Gouda. Ook is de eerste fase van de verduurzaming van gemeentelijk vastgoed afgerond. Bij de vijf showcase-projecten is 24% energievermindering en 27% CO2-reductie gerealiseerd.

Wat zijn de belangrijkste indicatoren?

evenveel restafval per inwoner als in 2020: 4kg meer dan in 2019 en 81kg minder dan in 2016

77.264 m2 openbaar groen erbij in de bestaande stad

16,1 kiloton minder CO2 uitstoot door de gebouwde omgeving dan het jaar ervoor

3.2.1 Wat heeft de gemeente ervoor gedaan?

Klimaatadaptatie: water en groen

Projecten in de openbare ruimte

Bij riolerings- en ophoogprojecten is het klimaatbestendig inrichten van de openbare ruimte de nieuwe standaard. Onderdeel daarvan is het toevoegen van extra openbaar groen. Om extra groen aan te leggen, inventariseert de gemeente bij verwachte riolerings- en ophogingsprojecten welke bewoners geïnteresseerd zijn in een geveltuin. Tijdens de werkzaamheden wordt bij deze woningen een tegel eruit gelaten voor het aanleggen hiervan.

Initiatieven vanuit het Groenfonds

Vanuit het Groenfonds zijn in 2021 diverse locaties in de stad vergroend. Op de Houtmansgracht is 462m2 aan stenen verwijderd en groen teruggekomen. Ook op de Bellamystraat, de Gandhiweg en de Persijnstraat is verharding verwijderd en vergroend. In 2021 is in totaal 1.292m2 'grijs' omgezet naar 'groen'. Daarnaast zijn er gerichte acties geweest van onder andere Gouda Bruist en de Tuinambassadeurs, zoals de actie Tegel eruit, Plant erin en de aanleg van nieuwe geveltuintjes.

Groen bij bouwplannen

De Structuurvisie Groen is nu bijna drie jaar in werking. In mei 2021 zijn de Structuurvisie Groen en het Groenfonds voor de tweede keer geëvalueerd. De evaluatie laat zien dat Gouda op de goede weg is met het vergroten van de leefbaarheid en klimaatbestendigheid. De effecten beginnen zich af te tekenen. Ook zijn er enkele dilemma's zichtbaar geworden. Er is tijd nodig om verdere ervaring op te doen met de toepassing van de beleidsregels en de hardheidsclausule alvorens aanpassingen door te voeren aan de Structuurvisie Groen.
Bij meerdere bouwprojecten is het Convenant Klimaatadaptief Bouwen toegepast, zoals bij het Burgemeesterkwartier. Bij oplevering van woningen in gemeentelijke nieuwbouwprojecten zorgt de gemeente voor zwarte aarde in plaats van zand. Hierdoor is het voor inwoners makkelijker om hun tuin groen in te richten.

Uitvoeringsagenda klimaatadaptatie

Om inwoners te enthousiasmeren en informeren over groen en klimaatadaptatie zijn in 2021 diverse acties georganiseerd. Zo was er in het najaar een duurzame markt, waar informatie is gegeven over klimaatadaptatie en het belang van groen. De gemeente vroeg aandacht voor de boomspiegeldag en kreeg veel respons op de acties met gratis boompjes voor inwoners. Via huis-aan-huisbladen en sociale media krijgen inwoners regelmatig informatie over groene initiatieven vanuit de stad en van de gemeente, zoals ecologisch bermbeheer, natuurlijke oevers en grijs-wordt-groen initiatieven. In 2021 hebben 125 perceeleigenaren gebruik gemaakt van de subsidieregeling groenblauwe daken. Er is in totaal 2.592 m2 groen dak aangelegd. Ook dit jaar bleef Gouda lid van Stichting Steenbreek en spoorde de gemeente met hulp van de Tuinambassadeurs inwoners aan tegels te vervangen door groene beplanting. Daarnaast maken de Tuinambassadeurs door middel van activiteiten, voorlichting en persoonlijk tuinadvies inwoners van Gouda bewust van de mogelijkheden om hun tuin te vergroenen. Klimaatadaptatie is verder actief onder de aandacht gebracht bij onderwijsinstellingen met als gevolg dat veel schoolpleinen vergroend gaan worden. Er is subsidie aangevraagd en toegekend vanuit de Impulsregeling Klimaatadaptatie voor het vergroenen van zeven schoolpleinen en voor het uitvoeren van extra klimaatadaptieve maatregelen bij de projecten Vogelbuurt en Kort Haarlem. Ten slotte zijn de woningcorporaties en bedrijventerreinen benaderd om in samenwerking met de gemeente klimaatadaptieve maatregelen uit te voeren. Klimaatadaptatie en groen zijn als belangrijke thema's opgenomen in de Economische Agenda en de sportaccommodatienota.

Biodiversiteit

In 2021 is een start gemaakt met het opzetten van een meetnet Biodiversiteit en waterkwaliteit in Gouda. Om een idee te krijgen hoe het staat met de biodiversiteit en waterkwaliteit in Gouda, is een nulmeting nodig die zal gelden als referentiesituatie. Deze nulmeting wordt gedaan door het opzetten van een meetnet. Dit wordt in 2022 verder uitgewerkt.

Geboortebos en boomfeestdag

In de Oostpolder groeit het Gouds geboortebos. Eind 2021 zijn voor de tweede keer tijdens een feestelijke bijeenkomst negen bomen geplant voor negen Goudse baby's. Ouders, grootouders en kinderen waren hierbij aanwezig. Op deze dag werd ook een bord onthuld waarop de negen namen van de baby's geschreven staan.
In het najaar was het nationale Boomfeestdag 2021. In totaal zijn tien bomen door kinderen van drie scholen geplant om zo het tienjarig bestaan van Natuur en Milieu Punt te vieren. Natuur en Milieu Punt is tien jaar geleden opgericht door de CNME de Zwanebloem/ODMH, IVN, Gemeente Gouda en Brede School Gouda en brengt het aanbod voor basisschoolleerlingen op het gebied van natuur en milieu bij elkaar.

Bodemdaling

Gouda heeft veel ervaring met het omgaan met bodemdaling. Afgelopen jaren is deze kennis verder ontwikkeld in samenwerking met andere overheden en kennisinstituten. Deze kennis is nodig om de stad leefbaar en aantrekkelijk te houden. De gemeente deelt de kennis met woningeigenaren, scholieren, bedrijven en overheden.

Platform Slappe Bodem

In 2021 zette de gemeente zich opnieuw actief in voor het Platform Slappe Bodem. Partijen binnen het PSB zorgen ervoor dat bodemdaling niet alleen op de agenda blijft, maar dat er ook structureel middelen komen voor innovatie en wetenschappelijk onderzoek. De Coalitie Stevige Steden, ontstaan uit de Goudse Coalitie Stevige Stad, opereert inmiddels

onder de vlag van het PSB. Deze coalitie wordt breed ondersteund en werkt aan het nationaal plan bodemdaling bebouwde omgeving.

Regiodeal Bodemdaling Groene Hart
Met de Regio Deal Bodemdaling Groene Hart werken rijk en regio samen aan het ontwikkelen van nieuwe handelingsperspectieven voor bewoners, bedrijven en overheden voor het omgaan met de gevolgen van bodemdaling in het Groene Hart. Gouda heeft daarin twee projecten ingediend.
In de Toolbox Historische Binnensteden worden de beleidsinstrumenten en handelingsperspectieven die in Gouda zijn ontwikkeld verder ontwikkeld en verspreid. Historische steden in Nederland kunnen deze toolbox gebruiken bij hun aanpak van aan bodemdaling gerelateerde problemen. In 2021 zijn daarvoor verschillende themagroepen gestart. Doel is om de toolbox in 2022 op te leveren.

Voor het realiseren van een nationaal Kenniscentrum Bodemdaling en Funderingen (voorheen: Kennis- en Informatiecentrum Bodemdaling) in Gouda is in 2021 gewerkt aan de businesscase. Daarvoor is er volop ingezet op een gezamenlijke aanpak, zodat het ook met recht een nationaal kenniscentrum genoemd kan worden. Het lopende Nationaal Kennisprogramma Bodemdaling wordt onderdeel van het Kenniscentrum en samen met andere landelijke partijen als Kenniscentrum Aanpak Funderingsproblematiek, PSB en vijf universiteiten is een werkplan opgesteld. Daarbij is ook de Campus Gouda betrokken, om de ambities van de Triple Helix samenwerking in de stad en regio te versterken.

Energietransitie: gasloos bouwen en wonen
Beleidskeuzes aardgasvrij
In 2021 is de Transitievisie Warmte vastgesteld. Hierin zijn in Plaswijck Kern en Middenwillens West verkenningsblokken aangewezen waar als eerste nader onderzoek gaat plaatsvinden om aardgasvrij te worden. Voor Plaswijck Kern zal het in eerste instantie gaan om een haalbaarheidsonderzoek naar een warmtenet op basis van aquathermie uit de Reeuwijkse Plassen. Voor Middenwillens West zal het gaan om individuele oplossingen. Daarnaast is voor alle buurten in Gouda aangegeven wanneer deze tussen nu en 2040 ongeveer aan de beurt komen en wat het mogelijke alternatief voor aardgas kan zijn. Voor de woningen op ‘natuurlijk tempo’ worden individuele oplossingen voorzien. Daar kunnen inwoners nu al beginnen en op voor hen logische momenten vervolgstappen zetten. Daarnaast vraagt de TVW een flinke inspanning op het vlak van isoleren en besparen met het ontwikkelen van een Gouds Isolatie Programma. Bij het opstellen van de TVW is met veel inwoners en instanties in de stad gesproken; via een-op-een gesprekken, buurtbijeenkomsten en via de Transitietafels. Tegelijk met de TVW is de participatie- en communicatiestrategie energietransitie vastgesteld. Deze strategie is ook opgesteld in overleg met betrokkenen.

De Regionale Energiestrategie 1.0 Midden Holland is vastgesteld. In de RES wordt aangegeven hoe de regio denkt haar bod van 0,435 TWh te kunnen realiseren. Een flink deel zal via zon op grote (bedrijfs)daken en zon boven parkeerterreinen gaan. Daartoe ondersteunt Gouda het Servicepunt Energietransitie Bedrijven in oprichting, dat zich onder andere zal toeleggen op het versneld en volledig benutten van grote daken voor de opwek van zonne-energie. Daarnaast probeert de regio aan te sluiten bij het rijksprogramma OER voor zon langs A12, A20 en N11. Tevens zijn zoekgebieden aangewezen voor zon op land. De RES bevat ook een aanzet tot een Regionale Structuur Warmte. Deze wordt vooral relevant als er bovenregionale warmte beschikbaar komt voor Midden-Holland.

Inspiratie voor aardgasvrij-ready
In 2021 is wederom veel aandacht besteed aan het stimuleren van inwoners om te starten met energiebesparing, isolatie en eigen opwek van energie. Dankzij een rijksbijdrage vanuit de Regeling Reductie Energiegebruik RRE en de opvolger RRE Wonen is hier stevig op ingezet. In 2021 is de RRE afgerond, de RREW loopt door tot halverwege 2022. Onder de RRE zijn ruim 7.500 inwoners bereikt met maatregelen en acties als de inzet van energiecoaches en junior energiecoaches, maatwerkadvies voor particulieren en VvE’s, kortingsbonnen, de duurzame markt, duurzame huizenroute en de subsidie Energiezuinig maken van de woning. Daarnaast liep de communicatie-campagne ‘Dit doen wij, wat doe jij?’ door. In deze campagne laten inwoners en ondernemers zien wat zij hebben gedaan aan verduurzaming van hun pand.

Verder kent Gouda sinds 2020 de subsidieregeling Samen Aardgasvrij Gouda. Deze regeling is specifiek voor inwoners die in hun buurt aan de slag willen met de energietransitie. Het doel is inwoners de ruimte te geven om zelf te bedenken hoe ze stappen willen zetten en daarin samen te werken op buurt- of wijkniveau. De subsidie is voor proceskosten en onderzoek, als er minimaal twintig woningen zijn betrokken. Hoewel de mogelijkheden beperkt waren door onder andere de coronamaatregelen heeft de regeling inwoners geholpen om in gesprek met hun buurtgenoten te komen en concrete acties uit te zetten zoals als het aanbieden van warmtescans en energieadviezen. Eind 2021 is de tweede ronde van de subsidieregeling opengesteld, waarbij het onderscheid in proces- en onderzoekskosten is losgelaten om inwoners meer vrijheid te geven in de besteding van de subsidie.

Met de oprichting van de Energiecoöperatie Gouda is er een stadsbrede koepel voor inwonersinitiatieven op het vlak van de energietransitie opgericht. Tussen de gemeente en EcG is een samenwerkingsovereenkomst gesloten om de samenwerking te versterken op de onderwerpen: 1. Mobiliseren en ondersteunen van buurtorganisaties; 2. Opzetten en onderhouden van een learning community; 3. Realiseren van een adviesgroep; 4. Communicatie over de energietransitie en duurzaamheid voor en door Goudse inwoners; 5. Bevorderen betaalbaarheid; en 6. Eigenaarschap van inwoners in de energietransitie.

Verduurzamen gemeentelijk vastgoed
Gouda moet toekomstbestendig worden: in 2040 moet de stad CO_2-neutraal en aardgasloos zijn. Samen met inwoners en ondernemers zet de gemeente stappen voor later, door fossiele brandstoffen te verminderen en broeikasgassen terug te dringen.

In 2017 heeft de raad € 3,35 miljoen beschikbaar gesteld om de eerste stappen te zetten voor het verduurzamen van het gemeentelijk vastgoed. Hiermee geeft de gemeente het goede voorbeeld en zet stappen in de richting van verduurzaming van haar eigen vastgoedportefeuille. Er is gekozen om de focus te leggen bij 5 aansprekende publieke gebouwen, de zogenoemde showcases. Dit betreft de volgende objecten: De Goudse Schouwburg, Chocoladefabriek, Cultuurhuis Garenspinnerij, Kinderboerderij en Buurtservicecentrum Lekkenburg 1. De keuze voor deze gebouwen is gebaseerd op het gegeven dat deze gebouwen veel publiek trekken en daarmee als stimulans kunnen dienen om zelf ook met verduurzaming van het eigen vastgoed aan de slag te gaan. Daarnaast worden in nog eens 26 gemeentelijke panden kleinere duurzame ingrepen getroffen.

Als gevolg van sterk gestegen bouwkosten in de afgelopen jaren is er voor gekozen om de beschikbare middelen vooral in te zetten bij de financiering van duurzaamheidsmaatregelen bij de 5 showcases. De eerste fase van verduurzaming is, behoudens de Chocoladefabriek, in 2021 afgerond. Bij de 5 showcaseprojecten is 24% energievermindering en 27% CO2-reductie gerealiseerd. De verduurzaming van de Chocoladefabriek wordt meegenomen bij de verbouwing van de tweede en derde verdieping, waarvan de oplevering medio 2022 is gepland.

Eind 2022 wordt een routekaart gepresenteerd die voorstellen bevat voor verdere verduurzaming van de gemeentelijke vastgoedportefeuille teneinde de doelstelling van energieneutraliteit en gasloos in 2040 te bereiken, met als subdoelstelling om in 2030 50% energiereductie te realiseren.

3.2.2 Corona
De coronamaatregelen leverden net als in 2020 uitdagingen op voor de communicatie- en participatiecampagne voor de energietransitie. Advies van een energiecoach of door Klimaatroute werden zoveel mogelijk online aangeboden. Ook voor andere activiteiten was zoveel als mogelijk een digitaal alternatief. De uitwisseling van kennis en ervaring binnen de Transitietafels vond online plaats en ook voorafgaand aan de formele zienswijzenperiode voor de Transitievisie Warmte werd een online informatiebijeenkomst georganiseerd. Het voordeel hiervan is dat de bijeenkomst eenvoudig kon worden opgenomen, waardoor inwoners de bijeenkomst konden terugkijken op een moment dat hen goed uit kwam.

Op advies, voorlichting en participatie op het gebied van klimaatadaptatie hadden de coronamaatregelen ook enige invloed, maar er was bij buitenactiviteiten meer mogelijk dan vorig jaar. Zo hebben de Tuinambassadeurs op gepaste afstand inwoners van advies kunnen voorzien over de inrichting van hun tuinen, waren er activiteiten voor Boomspiegeldag en Boomplantdag en ook het planten van nieuwe bomen in het Gouds geboortebos kon in beperkt gezelschap plaatsvinden.

In mei 2021 zou Gouda samen met Delft een groot internationaal bodemdalingscongres verwelkomen. Door de coronapandemie werd het TISOLS geannuleerd. Het zal waarschijnlijk in 2023 plaatsvinden.

Door de coronasituatie heeft de uitvoering van het Kaderplan Bodemdaling Binnenstad enige vertraging opgelopen. Dit betreft met name de aanvullende onderzoeken naar problemen door hoogteverschillen in andere delen van de stad. Een deel van deze bijeenkomsten zijn online gehouden. De geplande en noodzakelijke huiskamergesprekken zijn uitgesteld.

3.2.3 Eigen indicatoren
Het dashboard Duurzaamheid biedt aanvullend op deze eigen indicatoren een overzicht van diverse indicatoren op het gebied van duurzaamheid. Dit dashboard verschijnt elk jaar in de periode mei-juni. Daarnaast bevat de evaluatie van de Structuurvisie Groen en het Groenfonds, die in dezelfde periode verschijnt, indicatoren op het gebied van groen.

Taakveld	Omschrijving	Gouda	Streefwaarde	Stand 2021
7. Volksgezondheid en milieu	Bomenbalans	22.500	Minimaal 22.500 bomen in openbaar gebied (peil 2017)	23.355 per januari 2021
7. Volksgezondheid en milieu	Groenbalans	2.067.000	Minimaal 2.067.000 m2 groen (peil 2016)	2.127.675 5m2 per januari 2021 ten opzichte van de gecorrigeerde waarde van 2.030.300 m2 in 2016 (exclusief Westergouwe).
7. Volksgezondheid en milieu	Groenherstel	10000	Toename aantal m2 openbaar groen in bestaande stad, exclusief Westergouwe	Toename van 97.375 m2 ten opzichte van 2016. In 2021 was er een toename van 77.264 m2.

Toelichting algemeen:

Het dashboard Duurzaamheid biedt aanvullend op deze eigen indicatoren een overzicht van diverse indicatoren op het gebied van duurzaamheid. Dit dashboard verschijnt elk jaar rond mei. Daarnaast bevat de evaluatie van de Structuurvisie Groen en het Groenfonds, die in dezelfde periode verschijnt, indicatoren op het gebied van groen.

Toelichting bomenbalans:

Er zijn 353 meer bomen geregistreerd dan in 2020. Dit komt deels door nieuwe aanplant in 2020-2021 en deels door zaailingen in bosplantsoen die nu apart als boom kunnen worden aangemerkt.

Toelichting groenbalans:

Vanaf 2021 voert de gemeente het groenbeheer van sluiseiland uit voor de provincie. Ook zijn er graspercelen in Steinse Groen in beheer genomen. Daarom is de toename dit jaar 77.264 m2. De toename in m2 openbaar groen ten opzichte van referentiejaar 2016 is 97.375 m2.

Overigens telt het beheersysteem kleine 'snippers' niet mee. De verkoop van zogeheten snippergroen heeft daardoor geen invloed op het gerapporteerde areaal openbaar groen.

3.2.4 Wettelijk voorgeschreven indicatoren

Het BBV verplicht de gemeente om in de programma's te rapporteren over de realisatie van de maatschappelijke effecten aan de hand van voorgeschreven beleidsindicatoren, die gepubliceerd worden op waarstaatjegemeente.nl. De wetgever wil met deze kengetallen de vergelijkbaarheid tussen gemeenten vergroten. Alle gemeenten zijn immers verplicht deze kengetallen te publiceren. Veel kengetallen zijn echter niet van recente datum en sluiten vaak onvoldoende aan bij wat de gemeente zelf wil bereiken. Daarom heeft de gemeente naast de wettelijke verplichte indicatoren ook eigen indicatoren opgenomen. Daarnaast zijn in onderstaande tabel in voorkomende gevallen relevante referentiewaarden van voorgaande jaren en/of eigen streefwaarden toegevoegd.

Taakveld	Indicator	Meeteenheid	Periode	Gouda	Nederland	Streefwaarde	Realisatie
7. Volksgezondheid en milieu	Omvang huishoudelijk restafval	kg per inwoner	2016	199	189	100 kg in 2021	118 kg in 2021
			2019	114	161		
			2020	118	163		
7. Volksgezondheid en milieu	Percentage bekende hernieuwbare elektriciteit	%	2014	0,7	11,2		
			2018	2,8	17,5		
			2019	4,1	20		4,3% in 2019

Toelichting omvang huishoudelijk restafval: de hoeveelheid restafval per inwoner is in 2021 gelijk gebleven. In beide jaren iets meer dan de jaren daarvoor. Deze trend is ook landelijk te herkennen. Door meer thuiswerken wordt er meer huishoudelijk afval opgehaald. Ten opzichte van het referentiejaar is er nog steeds sprake van een afname van 81 kg per inwoner.

Toelichting percentage hernieuwbare elektriciteit: Voor het percentage zijn de cijfers van 2019 de meest actuele cijfers in de Klimaatmonitor, voor de hoeveelheid hernieuwbare elektriciteit zijn er cijfers uit 2020. Het berekende percentage hernieuwbare elektriciteit voor 2019 is 4,3%. De berekende hoeveelheid hernieuwbare elektriciteit is 38TJ voor 2019 en 63TJ voor 2020. Dit is een flinke toename ten opzichte van 10TJ in 2015.

3.2.5 Wat heeft het gekost?

3.2.5.1 Overzicht exploitatie

Exploitatie (bedragen * € 1.000)	Begroting 2021	Begroting 2021 na wijzigingen	Rekening 2021	Verschil rekening t.o.v. begroting na wijzigingen
Lasten	27.886	29.185	28.507	678
Baten	-30.347	-31.026	-30.388	-638
Saldo van baten en lasten	**-2.461**	**-1.841**	**-1.881**	**40**
Toevoegingen aan reserves (lasten)	0	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves (baten)	0	-1.070	-1.070	0
Gerealiseerd resultaat	**-2.461**	**-2.912**	**-2.951**	**40**

3.2.5.2 Taakvelden

De volgende taakvelden maken deel uit van dit programma. Per taakveld is het saldo van lasten en baten weergegeven. Een positief bedrag (+) laat zien hoeveel geld dit taakveld de gemeente per saldo heeft gekost.

Taakvelden (bedragen * € 1.000)	Lasten / Baten	Begroting 2021	Begroting 2021 na wijzigingen	Rekening 2021	Verschil rekening t.o.v. begroting na wijziging
7.2 Riolering	Lasten	16.361	16.273	15.971	302
7.2 Riolering	Baten	-18.853	-18.171	-18.115	-57
Saldo		**-2.492**	**-1.899**	**-2.144**	**245**
7.3 Afval	Lasten	8.941	9.393	9.605	-212
7.3 Afval	Baten	-11.244	-11.637	-11.499	-138
Saldo		**-2.303**	**-2.244**	**-1.894**	**-350**
7.4 Milieubeheer	Lasten	2.584	3.520	2.931	588
7.4 Milieubeheer	Baten	-250	-1.218	-774	-444
Saldo		**2.334**	**2.301**	**2.157**	**144**
Totaal saldo taakvelden		**-2.461**	**-1.841**	**-1.881**	**40**

3.2.5.3 Verschillenverklaring exploitatie

Omschrijving (bedragen * € 1000)	Lasten	V/N	Baten	V/N
7.2 Riolering	**302**	**V**	**57**	**N**
Een aantal voor 2021 geraamde groot onderhoud werkzaamheden aan het riool zijn verschoven naar 2022.	247	V		
Diverse kleine verschillen. Voor de mutatie op de voorziening verwijzen we naar de voorzieningen in hoofdstuk 6.	55	V	57	N
7.3 Afval	**212**	**N**	**138**	**N**
De dotatie (toevoeging) aan de voorziening Afvalstoffen is € 99.000 hoger dan geraamd. Dit wordt veroorzaakt door 1) hogere kosten voor met name afvalinzameling (€ -151.000), zoals hieronder toegelicht; 2) een lager bedrag aan toegerekende compensabele BTW (€ 393.000); 3) hogere kosten voor kwijtschelding van de afvalstoffenheffing (€ -59.000); en 4) de lagere baten uit hoofde van voornamelijk de rioolheffing (€ -84.000). De toegerekende compensabele BTW is lager, door een lager dan geraamd bedrag aan gerealiseerde investeringen. Deze laatste betreft de realisatie van het ECO-park.	99	N		
De hogere kosten voor inzameling van afval zijn gelegen in de afrekening met Cyclus.	134	N		
Dit betreft een tweetal kleine tegenvallers ten opzichte van hetgeen geraamd, waarvan € 27.000 een hogere dotatie aan de voorziening dubieuze debiteuren betreft en de baten van WeCycle (inzameling en recycling) € 19.000 lager dan geraamd zijn.			46	N
Diverse kleine verschillen.	21	V	92	N
7.4 Milieubeheer	**588**	**V**	**444**	**N**
De Regeling Reductie Energiegebruik kent een eindafrekening in 2021 op basis van het aantal daadwerkelijk bereikte woningen. Het nadeel op de baten (lagere rijksvergoeding) valt weg tegen het voordeel op de lasten (bereikt aantal woningen is lager dan voorzien) en is per saldo neutraal.	457	V	457	N
Duurzaamheid en Milieu: een deel van het voordeel wordt veroorzaakt doordat er (in verband met corona) minder inwonersinitiatieven opgestart zijn (bijvoorbeeld Tuinambassadeurs). Ook de aanpassing van het proces verduurzaming openbare ruimte is aangepast waardoor uitgaven lager zijn uitgevallen dan begroot.	165	V		
Diverse kleine verschillen.	34	N	13	V

3.2.5.4 Verschillenverklaring reserves

Omschrijving (bedragen * € 1000)	Verschil	V/N
Geen toe te lichten mutaties op reserves onder dit programma		
Totaal	**0**	**V**

3.2.6 Verbonden partijen

Verbonden partijen dragen bij aan de te realiseren beleidsdoelstellingen van de gemeente. Meer informatie over de verbonden partijen is te vinden in de paragraaf Verbonden Partijen.

Verbonden partijen	Doel
Omgevingsdienst Midden-Holland (milieudeel)	De ODMH draagt bij aan een veilige, duurzame en gezonde leefomgeving. Dit doet hij door milieutaken uit te voeren in opdracht van de aangesloten gemeenten en de provincie Zuid-Holland.
Natuur en recreatieschap Groenalliantie Midden-Holland	De Groenalliantie behartigt de bovengemeentelijke belangen van het beheer en de ontwikkeling van groengebieden. Het behoud en de versterking van de groen- en recreatieve verbindingen, de landschappelijke kwaliteiten van en de biodiversiteit binnen de groengebieden, alsmede de bevoordeling van de leefbaarheid en de toeristische aantrekkingskracht.
Belastingsamenwerking Gouwe-Rijnland	De BSGR verzorgt de heffing en invordering van de lokale belastingen voor het Hoogheemraadschap van Rijnland en elf gemeenten. Daarnaast bepaalt de BSGR de hoogte van de WOZ-waarden voor alle onroerende zaken in de deelnemende gemeenten.

Omgevingsdienst Midden-Holland
De milieutaken van de ODMH omvatten vergunningverlening, toezicht en handhaving van milieuregels, advisering, ontwikkeling en uitvoering van milieu- en duurzaamheidsbeleid. Net als in 2020 zijn dit jaar de toezichtstaken aangepast op de coronamaatregelen. In 2021 zijn er 199 controles uitgevoerd, waarbij 18 controles bij nieuwe bedrijven.
Inwoners meldden in 2021 iets meer milieuklachten dan in 2020. Het aantal klachten is waarschijnlijk toegenomen onder invloed van de coronamaatregelen waardoor mensen meer thuis waren. Het merendeel van de klachten gaat over geluid. Ongeveer de helft van het aantal klachten gaat over bedrijven.
In 2021 is PFAS-beleid met bijbehorende bodemkwaliteitskaart opgesteld. Verder is 2021 benut voor de voorbereiding op de Omgevingswet. Op het gebied van milieu speelt onder meer de overdracht van nieuwe bodemtaken. Er is helaas nog geen duidelijkheid over de financiële consequenties van de nieuwe taken.

Natuur en recreatieschap Groenalliantie Midden-Holland
Klimaatadaptatie is belangrijk om Gouda toekomstbestendig te maken en de stad leefbaar en aantrekkelijk te houden voor mens en dier. Naast het aanwezige groen in de stad, zijn de omliggende natuur- en recreatiegebieden van Groenalliantie Midden-Holland hiervoor van groot belang. Deze gebieden dragen bij aan de vermindering van hittestress, geven inwoners van Gouda ruimte om de warme stad voor een paar uur te ‘ontvluchten’ en spelen een belangrijke rol in het totale wateropvangsysteem van de stad. Het verhogen van de groenbeleving en biodiversiteit zijn belangrijke aspecten in de gekozen beheermaatregelen. Inwoners van Gouda recreëren onder andere in het Krimpenerhout, Loetbos, Reeuwijkse Hout, Goudse Hout, ’t Weegje, Twaalfmorgen, Oostpolder, Gouwebos en Elfhoeven.

In het nieuwe ‘Ontwikkelplan Groenalliantie 2030’ is het vergroten van natuurwaarden en het bevorderen van de biodiversiteit als een van de strategische doelen benoemd. Groenalliantie heeft daarom, in samenspraak met de Goudse natuurorganisaties, biodiversiteitsdoelen voor de Goudse Hout geformuleerd en onderzocht hoe beheer en inrichting hierop kunnen worden aangepast. Dit project zal dienen als een pilot voor de overige natuur- en recreatiegebieden.

Daarnaast is in 2021 een nieuw hondenbeleid vastgesteld in de gebieden van de Groenalliantie. Bepaalde gebieden zijn daarbij aangewezen als losloop- of aanlijngebieden of zijn volledig verboden voor honden. Bij het bepalen van deze gebieden is onder andere rekening gehouden met de natuurwaarden en biodiversiteit.

Ook is in 2021 het handelingskader energieopwekking afgerond. Het restkrediet wordt benut voor het opstellen van een handelingskader klimaatbestendigheid. Groenalliantie heeft in 2021 stappen gezet om te komen tot energieopwekking op parkeerplaatsen, te beginnen bij de Reeuwijkse Hout. Dit is een pilot voor andere gebieden.

Belastingsamenwerking Gouwe-Rijnland
De BSGR verzorgt de heffing en de invordering van de reinigingsheffingen en de rioolheffingen ter dekking van de kosten van het ophalen en verwerken van afvalstoffen en voor de werking van een adequaat rioolstelsel. De aanslagen zijn overeenkomstig de betreffende belastingverordeningen opgelegd.

3.3 Wonen en leefomgeving

Lasten * € 1.000
46.693

Baten * € 1.000
23.746

Percentage van totale uitgaven
16%

Waar staat het programma voor?

Hoe blijft Gouda bereikbaar? Hoe komen de juiste woningen op de juiste plek? Wat is nodig voor een gezonde en veilige leefomgeving? Hoe blijft Gouda gemengde woonwijken houden, waar inwoners een breed woonaanbod kunnen vinden voor elk wat wils? Al deze onderwerpen komen samen in het programma Leefomgeving en Wonen.

Wat heeft Gouda bereikt?

Versneld ontwikkelen woningbouw voor elke doelgroep

Op diverse plaatsen in de stad zijn nieuwe woningen gebouwd. In Westergouwe is fase 2 nagenoeg afgerond en is gestart met de uitvoering van 900 woningen in fase 3. Voor diverse woningbouwlocaties in de bestaande stad worden zijn overeenkomsten gesloten en plannen voorbereid. In overleg met initiatiefnemers en samenwerkende overheden zijn mogelijkheden benut om de woningbouw te versnellen. Met woningcorporaties en marktpartijen wil de gemeente zorgdragen voor een breed woningaanbod voor alle doelgroepen. Daaronder wordt ook het huisvesten van kwetsbare doelgroepen in bijzondere woonvormen verstaan.

Implementatie Omgevingswet

In 2021 is met (digitale) input vanuit de stad een Omgevingsvisie opgesteld en is ter ondersteuning van de besluitvorming de procedure van de milieueffectrapportage doorlopen. De verdeling van de bestuurlijke bevoegdheden op grond van de Omgevingswet is vastgesteld door de raad. Verder zijn alle benodigde koppelingen naar de DSO testomgeving gerealiseerd. De datum van inwerkingtreding van de Omgevingswet is eid 2021 opnieuw uitgesteld.

Stimuleren duurzame mobiliteit

In 2021 is na een uitgebreid participatieproces het Verkeerscirculatieplan vastgesteld als uitwerking van het Mobiliteitsplan 2017-2026. Parallel is gewerkt aan de uitvoering en voorbereiding van zes 'no-regret'-projecten om de bereikbaarheid en verkeersveiligheid te verbeteren.

Wat zijn de belangrijkste indicatoren?

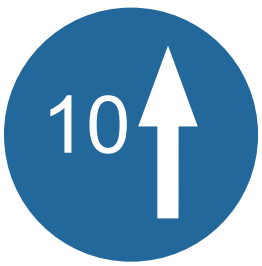

Aantal locaties gewerkt aan bouw sociale en middeldure huurwoningen

Aantal aangepakte knelpunten voor betere bereikbaarheid

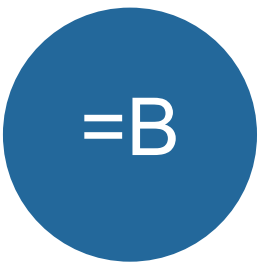

Gemiddelde kwaliteit openbare ruimte is op niveau B (CROW) gebleven